

A Fővárosi Ítéltábla a Farkas és Nagy Ügyvédi Iroda (**felperesi jogi képviselő címe**, ügyintéző: dr. Nagy Zsolt ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a dr. Csoma Ágnes ügyvéd (**alperesi jogi képviselő címe**) által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű alperes és II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű alperes ellen szerződés hatálytalansága iránt indult perében a Budapest Környéki Törvényszék 2012. december 11. napján meghozott 21.P.24.029/2011/18. számú ítélete ellen az I-II. rendű alperes 19. sorszámon előterjesztett és 22. sorszámon megindokolt fellebbezése, valamint a felperes Pf.4. sorszámon előterjesztett csatlakozó fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg egyetemlegesen az I. és II. rendű alpereseknek 100.000 (százezer) forint másodfokú perköltséget. Az alperesek költségmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes megváltoztatott keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az I. és II. rendű alpereseket annak tűrésére, hogy a felperes javára a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 1.G.40.185/2008/47. szám alatti ítéletével jogerősen megítélt 45.000.000 forint tőke és ennek 2007. március 1. napjától a kifizetésig terjedő időre a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7%-ával növelt összegű késedelmi kamata, valamint 2.064.500 forint perköltség iránti igényét a II. rendű alperes tulajdonában álló ingatlanból kielégítse. Kérte továbbá, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket egyetemlegesen a perköltség megfizetésére.

Előadta, hogy az I. rendű alperes ügyvezetése alatt álló társaságnak 51.166.942 forint tartozása áll fenn a felperes felé, melyből 45.000.000 forint megfizetésére az I. rendű alperest mint készfizető kezest jogerős ítélet kötelezi. A tartozás fedezetéül szolgáló ingatlant az I. rendű alperes 2006. december 6. napján gyermekének, a II. rendű alperesnek ajándékozta, megakadályozva ezzel a követelés kielégítését. Az I. rendű alperes a vele szemben tartozás fedezetének elvonása miatt indult büntető eljárásban hozott ítélet indokolásából kitűnően vagyontalan, továbbá az őt marasztaló jogerős ítélet alapján önként nem teljesített. Előadta továbbá, hogy az

ajándékozási szerződés megkötésének időpontjában az I. rendű alperes ügyvezetése alatt álló társaság kezességgel biztosított - még esedékessé nem vált - tartozása 29.490.424 forint volt. Keresetét arra alapította, hogy az ajándékozási szerződés a Ptk. 203. §-ának (1) bekezdése szerint vele szemben hatálytalan.

Az alperesek a kereset elutasítását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérték.

Vitatták, hogy a felperes a tartozást az egyenes adóssal, illetve a készfizető kezés I. rendű alperessel szemben ne tudná érvényesíteni, és a követelését kielégíteni. Előadták, hogy az ajándékozási szerződés megkötésekor sem az egyenes adósnak, sem az I. rendű alperesnek nem volt lejárt tartozása a felperessel szemben. Arra is hivatkoztak, hogy az ingatlan értéke az ajándékozás időpontjában 10.000.000 forint volt, az ajándékozást követően a II. rendű alperes az ingatlanon jelentős értékű beruházást hajtott végre. A Ptk. 203. §-a alapján a kielégítési felelősség pusztán az átruházott vagyoni érték erejéig áll fenn, az újonnan létrehozott, a hatálytalansággal támadott szerződés szolgáltatási körén kívül eső vagyoni értékre nem terjed ki. Állították, hogy a szerződés megkötésekor mindketten jóhiszeműek voltak.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperesek között 2006. december 6. napján az ingatlan ajándékozására létrejött szerződés a felperessel szemben hatálytalan. A II. rendű alperest kötelezte annak tűrésére, hogy a felperes az ingatlanból 10.000.000 forint erejéig végrehajtás útján kielégítést keressen. Az I. rendű alperest mindezek tűrésére kötelezte. Kötelezte továbbá az alpereseket egyetemlegesen, hogy fizessenek meg a felperesnek bruttó 1.100.000 forint perköltséget.

Az elsőfokú ítélet indokolása szerint az I. rendű alperes a felperessel kötött szerződésében készfizető kezességvállalásán túl a perbeli ingatlan és egy további ingatlan fedezetkénti felajánlásával jelzálogfedezetet is nyújtott. Az I. rendű alperessel szemben indított büntetőeljárásban a bíróság az I. rendű alperest jogerősen bűnösnek mondta ki tartozás fedezetének elvonása büntetében. Az I. rendű alperessel mint készfizető kezessel szembeni perben a polgári bíróság az I. rendű alperes kezesi felelősségét a fedezetül felajánlott ingatlanok szerződésben megjelölt értéke alapján állapította meg. Az elsőfokú bírósának a felek egymás közötti kapcsolatában e jelzálogfedezetet figyelembe kellett vennie. A büntető és polgári ügyekben eljáró bíróságok megállapították, hogy az I. rendű alperes cégének a fedezetelvonás időpontjában jelentős, több tízmillió forint értékű, ki nem egyenlített számlája, tehát létező követelése volt, melyek jelentős része a jelen per megindításkor már lejárt. A fedezetelvonás megállapításának e feltételei tehát teljesültek. Az elsőfokú bíróság az alperesek közötti ajándékozási szerződés hatálytalanságát részben az I. rendű alperes szerződésszegő magatartása, részben a Ptk. 203. §-a alapján állapította meg, jelentőséget tulajdonítva annak, hogy az I. rendű alperes a zálogszerződéssel lekötött vagyontárgyat ruházta át a készfizető kezesi kötelezettségvállalás fennállta mellett. Megállapította továbbá, hogy az I. és II. rendű alperesek hozzátartozói kapcsolatban állnak egymással, ezért vélelmezni kell a rosszhiszeműséget, az ajándékozás anyagi jogi természetéből pedig eleve az

ingyenesség következik, ezért a Ptk. 203. §-ának (1) bekezdésében meghatározott további vagylagos feltételek egymástól függetlenül, önállóan megvalósultak. Nem volt jelentősége annak, hogy a II. rendű alperes tudott-e az ingatlanon fennálló teherről, illetve a kötelezettségvállalásról, hiszen az ajándékozás ténye és a II. rendű alperes közeli hozzátartozói mivolta alapozza meg a felperes felé a szerződés hatálytalanságát. A felperes a pertárgy értékét az ajándékozási szerződés alapján illetéket kiszabó NAV határozatra figyelemmel 10.000.000 forintban jelölte meg, és mert a keresetét változatlanul fenntartotta, a bíróság a fedezetelvonó szerződés értékeként az illetékügyi hatóság által megállapított adatok alapján 10.000.000 forintot vett figyelembe, és ezt fogadta el ítélezése alapjául. A felperes ezért ezen összeg végrehajtás útján való kielégítését kérhette.

Az ítélet ellen az I. és II. rendű alperes fellebbezett. Fellebbezésükben kérték, hogy a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét úgy változtassa meg, hogy a felperes keresetét utasítsa el.

Arra hivatkoztak, hogy a felperesnek nem volt ismert követelése az I. rendű alperessel szemben 2006. december 6-án. Az I. rendű alperes cégének első fizetési kötelezettsége 2006. december 23-án következett be, a felperes ugyanis ekkor bocsátott ki számlát, melyek fizetési határideje az ezt követő 80. nap volt. Az ajándékozási szerződés megkötése napján tehát a felperesnek az I. rendű alperessel szemben még igénye sem keletkezhetett. Az I. rendű alperes cége az ajándékozás idején működött, és 300.000.000 forint kintlévőséggel rendelkezett. A cég még 2007. február 19-én is teljesített 10.411.387 forint fizetést a felperesi számlatartozásokra. Az I. rendű alperes tehát 2006. december 6. napján kellő gondosság mellett sem tudhatta, hogy ajándékozási szerződése fedezetelvonó. Mindezt bizonyítja, hogy a felperes 2007. szeptember 21. napján benyújtott keresetében a számlái intervallumát 2006. december 23. és 2007. szeptember 8. napja közöttiként jelölte meg, továbbá hogy a II. rendű alperes, a felesége és annak szülei, ha tudtak volna a fedezetelvonásról, nem fordították volna minden megtakarításukat a perbeli ingatlanon történő építkezésre. Arra is hivatkoztak, hogy az I. és II. rendű alperes közötti egyenesági rokoni kapcsolat és az ajándékozás ingyenessége ellenére a II. rendű alperes rosszhiszeműsége sem állapítható meg. Az, hogy a felperes igényéről a II. rendű alperes tudott, a perben nem bizonyított. Az I. rendű alperes által egyoldalúan aláírt készfizetői kezesség vállalás pedig nem zálogkötelezettség, mivel ingatlant csak jelzálog útján lehet elzálogosítani.

A felperes csatlakozó fellebbezést terjesztett elő, melyben kérte, hogy a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben változtassa meg, és kötelezze a II. rendű alperest arra, hogy a felperes a perbeli ingatlanból 45.000.000 forint tőke és ennek 2007. március 1. napjától a kifizetésig terjedő időre a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7%-ával növelt összegű késedelmi kamatai, valamint 2.604.500 forint perköltség követelése erejéig végrehajtás útján kielégítést keressen, valamint kötelezze az alpereseket a másodfokú perköltség megfizetésére.

Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság indokolásával szemben keresetét több alkalommal, majd utoljára 2012. március 19. napján kelt előkészítő iratában úgy

pontosította, hogy az alpereseket annak tûrésére kérte kötelezni, hogy a felperes javára a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 1.G.40.185/2008/47. szám alatti jogerős ítéletben meghatározott és megítélt 45.000.000 forint tőke, ennek késedelmi kamatai, valamint 2.604.500 forint perköltség iránti igényét a II. rendű alperes tulajdonában álló ingatlanból kielégítse. Érthetetlen ezért az elsőfokú bíróság rendelkezése, mely a II. rendű alperes tûrésére kötelezését 10.000.000 forintban állapította meg.

Az alperesek az elsőfokú ítélet csatlakozó fellebbezéssel támadott részének, a felperes az elsőfokú ítélet fellebbezéssel támadott részének helybenhagyását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt az 1952. évi III. törvény (Pp.) 228. § (4) bekezdése szerint fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett rendelkezése, ezért az ítéletet a másodfokú bíróság egészében bírálta felül.

A fellebbezés és a csatlakozó fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a per eldöntéséhez szükséges mértékben lefolytatta és a tényállást helyesen állapította meg. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemi döntésével az elsőfokú ítéletben kifejtettektől részben eltérő indokok miatt értett egyet.

A felperes keresettel érvényesített joga az volt, hogy az I. rendű alperessel szembeni követelését, annak az alperesek által elvont fedezetéből az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 203. §-ának (1) bekezdése alapján kielégíthesse.

Az érvényesített joga alapjául megjelölt és a perben bizonyított tények a következők voltak. Az I. rendű alperes a tulajdonában álló ingatlant a II. rendű alperesnek ajándékozta. A II. rendű alperesnek mint szerző félnek az ajándékozási szerződésből ingyenes előnye származott. A felperesnek az I. rendű alperessel szemben a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság jogerős ítélete szerint 45.000.000 forint és járulékal összegben végrehajtható követelése állt fenn. Ezen összegről - a felperes által, az egyenes adóssal szemben, 319998-tól 322501 számlaszámig (a 323012. számú számla kivételével) kiállított számlákba foglalt - 27.360.587 forint összegű követelés a felperes 2006. október 30. és 2006. november 27. napja közötti teljesítésére tekintettel már az ajándékozási szerződés megkötését megelőzően létező követelés volt, mely követelés a perindítás időpontjára esedékessé vált. A követelés az I. rendű alperessel mint készfizető kezessel szemben a Ptk. 272. §-ának (1) és a 274. § (2) bekezdés a) pontja értelmében az egyenes adóssal egy időben jött létre, esedékessé pedig az egyenes adós határidőben történő fizetésének elmaradása folytán a kezes fizetési felszólításával vált (Ptk. 298. § b)).

Mindezekre tekintettel a felperes a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése szerinti bizonyítási kötelezettségének eleget téve sikerrel bizonyította, hogy a perbeli szerződéssel az I. rendű alperessel szembeni igényének kielégítési alapját elvonták, továbbá hogy a II. rendű alperesnek e szerződésből ingyenes előnye származott.

Az ingyenességre tekintettel a jogvita elbírálása szempontjából nem volt jelentősége annak, hogy az alpereseket a szerződés megkötésekor a fedezetelvonás szándéka vezette-e, a rosszhiszeműség vélelmének megdöntése körében előadottakat a bíróságnak nem kellett vizsgálnia.

Az I. rendű alperes, a felperes állításával szemben, nem bizonyította, hogy a felperes igényének kielégítéséhez egyéb fedezettel rendelkezik.

Az elsőfokú bíróság mindezek alapján helyesen állapította meg, hogy a perbeli szerződés a felperessel szemben hatálytalan.

Mind az alperesek, mind a felperes nyilatkozata (keresetlevél 2. oldal) szerint az igény fedezetül szolgáló ingatlan értéke 10.000.000 forint volt. A másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal egyezően ezt a tényállítást a Pp. 163. §-ának (2) bekezdése alapján bizonyítottanak fogadta el, figyelembe véve azt is, hogy az adóhatóság az ajándékozási illetéket kiszabó határozatában az ingatlan értékeként ezt az összeget vette alapul. A II. rendű alperes által az ingatlanon végzett értéknövelő beruházások a felperes tartozásának fedezetét nem képezték, arra ugyanis a II. rendű alperes nem az I. rendű alperessel kötött szerződéssel, vagyis nem átruházás folytán tett szert.

Az alperesek által elvont fedezet tehát 10.000.000 forint értékű volt, ezért a II. rendű alperes helytállási kötelezettsége a felperes felé csak ezen összeg erejéig áll fenn. A II. rendű alperes ezért 10.000.000 forint erejéig köteles tűrni azt, hogy a felperes a követelését az ingatlanából kielégítse.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét - részben eltérő indokolással - helybenhagyta.

Mind a felperes, mind az alperesek jogorvoslati kérelme eredménytelen volt, ezért a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó 78. § (1) bekezdése szerint a felperes a kiszabott csatlakozó fellebbezési illetéket maga, az alperesek költségmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illetéket pedig a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli. A másodfokú eljárásban mind az alpereseknek, mind a felperesnek ügyvédi képviselettel merült fel perköltsége, melyet a Fővárosi Ítéltábla a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (2) és (5) bekezdése alapján - a (6) bekezdésre figyelemmel az elvégzett munkával arányban álló összegben - állapított meg. A csatlakozó fellebbezés szerinti perértékre tekintettel, a feleket terhelő ügyvédi munkadíj elszámolásának eredményeként a felperest kötelezte az alperesek javára ügyvédi munkadíj megfizetésére.

Budapest, 2014. március 20.

. Hőbl Katalin s.k.
a tanács elnöke

Egriné dr. Salamon Emma s.k.. Bleier Judit s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hiteléül: